

BS. Lê Trung Nghĩa -

Hỏi chuyên tiết hormone chống lợi tiểu không phù hợp, hay SIADH (Syndrome of Inappropriate Anti-Diuretic Hormone secretion), là một biến chứng đã biết của ung thư phổi tế bào nhỏ (SCLC: small-cell lung cancer). SIADH khi mắc thì nồng độ điện giải natri (muối) trong máu thấp. Nồng độ natri thấp sẽ thấp có thể dẫn đến các triệu chứng như buồn nôn, mất mẩn và lú lẫn.

SIADH thường không nguy hiểm đến tính mạng, nhưng nó có thể nghiêm trọng đến mức phải nhập viện nếu nồng độ natri của người bệnh xuống quá thấp. Bệnh nhân có thể phải tiêm dung dịch bù natri để tăng nồng độ natri.

SIADH là gì:

SIADH, như tên gọi của nó, là sự tiết ra hormone chống bài niệu (ADH) không thích hợp. ADH là một loại hormone giúp kiểm soát nồng độ natri và huyết áp bằng cách điều chỉnh lượng tái hấp thu nước của thận.

ADH thường được giải phóng bởi tuyến yên trong não của bệnh nhân. Nguyên nhân chính gây ra sự giải phóng nó là nồng độ natri cao. Các tế bào thần kinh duy trì nồng độ natri rất ổn định vì có rất nhiều phản ứng hóa học phụ thuộc vào natri. Một yếu tố khác kích hoạt giải phóng ADH từ tuyến yên là khi [huyết áp](#) của bệnh nhân thấp. Hormon này làm giảm nồng độ natri trong máu. Vì vậy, nếu lượng chất lỏng trong máu sẽ làm tăng huyết áp của bệnh nhân.

SIADH khi mắc thì bệnh nhân tiết ra quá nhiều ADH. Khi mức ADH của bệnh nhân cao, thận của bệnh nhân sẽ giải thêm nước mà dù bệnh nhân không cần. ADH càng cao thì nồng độ tiểu của bệnh nhân càng giảm đi.

Chất lỏng được thêm vào sẽ làm loãng natri trong máu, làm giảm nồng độ natri trong máu. Bệnh

Hội chứng SIADH trên bệnh nhân ung thư

Viết bởi Biên tập viên

Thứ hai, 25 Tháng 3 2024 18:38 - Lần cập nhật cuối: Thứ tư, 27 Tháng 3 2024 08:42

nhân cation natri thấp cation beryllium và dây thần kinh hoạt động bình thường cũng như duy trì sự cân bằng chất lỏng và khoáng chất trong cơ thể. Sự sụt giảm natri được gọi là hạ natri máu. Bác sĩ có thể nghi ngờ SIADH do nồng độ natri thấp (hạ natri máu) trong xét nghiệm máu đơn giản.

Tại sao hội chứng ngưng tiết nước tiểu bù trừ bù natri là triệu chứng SIADH?

SIADH là một phần của nhóm bệnh hiếm gặp gọi là hội chứng cation ung thư như hội chứng đái tháo đường. Sự ngưng tiết nước tiểu bù trừ bù natri. Các khối u ung thư phổi tế bào nhỏ được tổ chức thành tế bào thần kinh nội tiết - cùng loại tế bào giải phóng hormone. Trong trường hợp SIADH, tế bào ung thư giải phóng ADH, khiến nồng độ hormone này tăng đột biến. Không giống như sự giải phóng ADH do tuyến yên kiểm soát, ADH được giải phóng từ tế bào ung thư không bị ức chế bởi nồng độ natri thấp hoặc nồng độ máu bình thường. Đó là lý do khiến việc giải phóng ADH liên quan đến ung thư trở nên không phù hợp.

Một số loại thuốc hóa trị được sử dụng để điều trị ung thư phổi, bao gồm hóa chất gây độc bạch kim(platinum) và methotrexate, cũng làm tăng nồng độ ADH được giải phóng.

Những bệnh lý ung thư thường gặp SIADH:

Ung thư phổi tế bào nhỏ là loại ung thư có nhiều khả năng gây ra SIADH nhất. Từ 10% đến 15% số người mắc SCLC phát triển SIADH. Gần 50% có thể có tình trạng bệnh như vậy. Bệnh nhân có nhiều khả năng gặp biến chứng này nếu ung thư đã lan ra ngoài phổi.

Ít thường xuyên hơn, SIADH như hội chứng đái tháo đường như hội chứng ngưng tiết nước tiểu bù natri không phải là tế bào hoặc các bệnh ung thư như sau:

- [Sarcoma Ewing](#)
- Ung thư hạch
- Ung thư trung biểu mô
- [Ung thư biểu mô tế bào vảy](#) phổi và cổ
- Ung thư tuyến ức, được gọi là thymoma

Những triệu chứng SIADH gây ra:

SIADH thường không gây ra triệu chứng nếu nồng độ natri không thấp. Các triệu chứng của SIADH đi đôi với hạ natri máu. Mức độ nghiêm trọng của các triệu chứng tăng dần với mức độ thay đổi nồng độ natri và mức độ giảm nồng độ natri.

Các triệu chứng phổ biến nhất là:

- Buồn nôn hoặc nôn mửa
- Mệt mỏi
- Chóng mặt
- Run lẩy (shaking)
- Đau đầu
- Lú lẩn

Nồng độ natri giảm nhanh có thể gây ra các triệu chứng nghiêm trọng hơn như sau:

- Nhịp tim chậm
- Huyết áp cao
- Co giật
- Vết

Chẩn đoán SIADH :

Các triệu chứng của bệnh nhân có thể khiến bác sĩ nghĩ đến SIADH, nhưng nó thường bị nghi ngờ khi xét nghiệm máu để kiểm tra nồng độ natri thấp. Xét nghiệm máu hoặc nước tiểu tiếp theo có thể xác nhận chẩn đoán. Những xét nghiệm này đo nồng độ natri và độ thẩm thấu - nồng độ của các hạt - trong máu hoặc nước tiểu của bệnh nhân.

Nồng độ natri trong máu của bệnh nhân được đo bằng mili đương lượng lít trên lít (mEq/L).

Hội chứng SIADH trên bệnh nhân ung thư

Viết bởi Biên tập viên

Thứ hai, 25 Tháng 3 2024 18:38 - Lần cập nhật cuối: Thứ tư, 27 Tháng 3 2024 08:42

- Nồng độ natri trong máu bình thường là từ 135 đến 145 mEq/L
- Nồng độ natri trong máu dưới 135 mEq/L được coi là natri thấp hoặc hạ natri máu
- Natri máu dưới 125 mEq/L là hạ natri máu nặng

Điều trị SIADH:

Đầu tiên đoán và điều trị SIADH, sẽ rất hữu ích khi gặp bác sĩ chuyên về các vấn đề về hormone, đặc biệt là bác sĩ nội tiết. Bác sĩ ung thư, bác sĩ hô hấp hoặc bác sĩ chăm sóc chính cũng có thể là thành viên trong nhóm điều trị của bệnh nhân.

Bác sĩ sẽ điều trị bệnh nhân bằng pháp điều trị dựa trên mức độ giảm natri của bệnh nhân. Phương pháp điều trị bằng hóa trị có thể điều trị triệu chứng hô hấp nhưng có nồng độ natri thấp do ung thư phổi. Khi thực hiện xét nghiệm các tế bào ung thư phổi, việc sản xuất ADH của bệnh nhân sẽ giảm và nồng độ natri trong máu sẽ trở lại bình thường.

Nếu SIADH nghiêm trọng hoặc không cải thiện khi [hóa trị](#), bác sĩ có thể xem xét các lựa chọn điều trị khác.

Dựa mức natri của bệnh nhân trở lại bình thường có thể làm giảm tình trạng suy nhược và nguy cơ té ngã.

Thông thường mức natri thấp được cải thiện bằng cách hạn chế lượng nước uống vào. Đây là bước đầu tiên trong SIADH. Nếu bệnh nhân bị SIADH và đang điều trị bằng thuốc, bác sĩ có thể cho bệnh nhân uống thuốc lợi tiểu hoặc hạn chế muối và nước (nồng độ muối) vào tĩnh mạch. Tăng nồng độ natri quá nhanh có thể gây ra mất bình thường nghiêm trọng gọi là tiêu myelin ở u não trung tâm, có thể dẫn đến phù não, hôn mê và có thể tử vong. Do nguy cơ của bệnh nhân sẽ tăng mức natri một cách an toàn và theo dõi bệnh nhân chặt chẽ trong khi thực hiện.

Nguồn: <https://www.webmd.com/lung-cancer/small-lung-cancer-and-siadh>